

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 8 korona.
 Helyben: Évi 19 " "
 Utólag: Negyedévre 5 " "
 Utólag: Évi 20 " "

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Március tizenötödike.

— március 8.

Mához egy hétre országos ünnepe lesz a magyar nemzetnek, Ezt a napot megüli egész Magyarország.

Vannak városok a hazában, melyek március 15-ödikét valósággal sátoros ünneppé avatták. Az összes lakosság ünneplőbe öltözik, a munka szünetel, a boltokat bezárják. A kegyelet és a honszerelem főséges érzelmei ölelkeznek a szívek mélyén.

Tudok egy kisebb mezővárost, nem messze mitőlünk. Nagy-Szalonta a neve. Ott született Arany János. Ebben a városban a városi hatóság hivatalosan rendezi a márciusi ünnepeket és a város apraja-nagyja szíve szerint együtt ünnepel a hatósággal. All pedig az ünnep abból, hogy Nagy-Szalonta diszközgyűlést tart ezen a napon. Azután isten szabad ege alá gyűl a hatóság és ott a nép színe előtt áhitatos hódolattal

emlékeznek meg 1848. március 15 ödi-kéről. Ünnepi menet vonul a gyülekezés helyére. A menet élén a hatóság halad. És a városbíró meg a főjegyző meg a többi hivatalbeliek mellett lépkednek a negyvennyolcas honvédek. Szegény szalontai parasztok; egy-két koldus is akad köztük. De Szalonta városa március 15 ödikén megvendégeli s az ünnepi lakomán az asztalfőre ülteti őket.

Megható, szívet lánggra gyújtó, vért pezsdítő nemes módja ez a hazafias ünneplésnek!

De a hatalmas, öserejű, nagy Debrecen vajjon hogyan készül a nemzeti ünnepre?

A Csokonai-Kör egy nappal korábban irodalmi színezetű Rákóczi-estét rendez. A Petőfi-dalkör a szent napon dalolni, szavalni, azután vasorálni, táncolni fog a Bikában. Természetesen meghívókat küld szét és díjat szed a belépőktől. Az öreg honvédek is összegyűlnek és — bált adnak. A fiatalság szintén

megmozdul. Lesz versek szavalása, torkok köszörülése az iskolákban, a honvédsírok előtt, az emlékkertben és egyebütt.

A nép pedig, a debreceni polgárság, a városháza udvarára özönlik és zajos, hivságos politikai tüntetéstrendez a katonai javaslatok ellen. Szidni fogja Széllt, Fejérváryt, Bécsset és a német szót.

Sőt, hogy a kép és hangulat teljes legyen, egy nagy pénzintézet nem áttal ezen a nemzeti ünnepen évi közgyűlést tartani. Szó lesz ott kedvező mérlegről, diadalmas osztalékról, felmentvényről és az üzlet szerencsés virágzásáról.

Mi a magunk részéről nem szeretjük az alkalmi cécókat, a sok haza-puffogatást, a szóvirágokban pazarul hőmpölygő, pohárköszöntős hazafiak felvonulását. Irtózzunk az őt, tiz, huszonöt éves örömműnepek divatos mókáitól. A személyi hiúságnak tömjénező, diadalivek alatt

Pályakereső asszonyok.

Irtá: *Beniczkyné, Bajza Lenke.*

A nőkérdés! Sohasem irtam erről; mert gyűlölök mindent, ami divatos. Nem szeretem a divatos eseményeket, a divatos ruhát, nem olvasom a divatos könyvet szóval, kerülöm mindazt, amiről sokat beszélnek, s várok, míg lecsendesül a szenvedély és nyugodtabban itélnek az emberek róla.

Pedig e kérdéshez hozzászólni most igen időszerű dolog. Aki boldogulni akar, annak mozogni kell és bizonyos tekintetben a nőknek csakugyan nagyon rossz dolguk van e vilagon.

Heiyeslem, hogy összeül így az emberi társadalom egyik fele és ki akarja csikarni magának mindazt, amit eddig a szokások, a törvény, a társadalom, mondjuk: az előítélet megtagadt tőle.

Azért használom ezt a szót: kicsikarni, mert úgy képzem az egymással szemben álló küzdőket, mint két ellenséges tábor, mely közül igazán csak a vezetőik: a tiszték, az intelligensek tud-

ják, mit, akarnak, miért verekednek, miért teszik életüket kockára. A többi megy parancsszóra utánuk, fogalmával sem bírván az eszme fontosságának, a diadal és győzelem céljának.

Igy vannak a nők is az ugynevezett „nőkérdés“-sel. Mert vajjon mit akarnak elérni? Egyenjogúságot, a férfikkal? Nem gondolják meg hogy azt már a természet megtagadta tőlük?

De azért nem mondom, hogy tétlenül töltse a nő napjait és várja, mint a liliom, hogy Isten napja éltesse, melegítse, gondoskodjék róla. Vannak szegények, elhagyottak, akik kénytelenek dolgozni, gondoskodni magukról, de ezeknek is megkellett tartani a határt, amit a természeti törvény a nő és férfi közé emelt, s nem szabad túlmenni azon a korlátán, a melyen kívül nincs számukra hely.

Ismerek hölgyeket, akik állásuknál, vagyonuknál fogva nincsenek pályakeresésre vagy munkára utalva szeke-nél hju viszketegnek tartom a szereplési vágyat. Nem beszélek a tehetségesekről akiknek Isten kijelölte az utat, amelyen

haladniok kell. Ezek kivételek, s nem veheti el tőlük senki, amit születésükkel nyertek, de nem is akarják attól megfosztani őket, sőt buzdításban, elismerésben részesülnek. De azok, akiket Isten pusztán nőnek teremtett, rábizván a mások boldogítását, azok ne igyekezzenek mások lenni, mint nők. Ennek a névnek legbájosabb értelmében.

A mai hölgyek gyakran félreismérik hivatásukat. Nézzük például a polgári osztályt, amelynek jólétére, erkölcsére, a háziasszony, a feleség, az anya kell, hogy ügyeljen. De hogy élnek most a hölgyek? A kávéházakat zsufolva látjuk családanyákkal. Minden féle zsur van, a hol elegáns ruhákban kell megjeleneni. A jég-és bicikli-sport félnapokat vesz igénybe. Este színházba vagy társaságba mennek s későn fekvődvén, későn kelnek . . . Utánuk alkalmazkodik az egész ház, nevelőnő, gyermek, cseléd . . . Hogy lehet ilyen életmód mellett rend, tisztaság, takarékoság?

Szerintem a nők már nagyon sokat elértek s félek hogy túl akarnak menni a határon. Félek, mert veszteségnek tar-



MICHELSTÄDTER UTÓDA

Piacz-utca 40. szám alatt, a Hungáriával szemben.

Tavaszi czipő különlegességek nagy raktára.

tolongó, fehér ruhás leánykakkal elegy tömegek barátai nem vagyunk.

De talán március 15-ödikét Debrecen városának még sem úgy ille nék megünnepelni, ahogy az előjellekből látszik.

Március 15-ödike nem asztaltársaságok, dalkörök, szakegyletek és lármás ifjak alkalmi napja, hanem a magyar szabadság ujesztendeje, az 1848-adi törvények és alkotmány alapján élő Magyarország egyetemes nemzeti ünnepe!

Kétségbeejtő, hogy ez a nemzeti ünnep nem oltódott bele a vérünkbe. Elestüggesztő, hogy a nemzeti érzés, a nemzeti önérték nem lobban e napon egy óriási lángugárban az égrel!

A fővárosban már évek óta észlelhető, hogy március 15-ödike csak olyan a közömbösség nemzetközi forgatagában, mint a részleges napfogyatkozás. Egy két kormos üvegeserépen pislog a kíváncsi gyermek szem a napba; de a többség észre se veszi, amit a naptár előre jelez. Lézeng egy-egy tépett, fakó zászló itt-ott, hanem az ország szívének általános képe oly rideg, köznap ezen a nemzeti ünnepünkön.

Vajjon mi szükség, hogy Debrecen ebben a fővárost kövesse, utánozza?

Emlékezzünk Kossuth születésének századik évforduló ünnepére. Mily magasztos volt az, szívet átjáró lelket fölemelő!

De Kossuth Lajos csak egy sugara volt az örök napnak!

És a nemzet ünnepén Debrecen városa megelégszik a részleges alkalmi szavallásokkal? És a hatóság nem érzi, hogy ki kell bontania március 15-ödikére a nemzeti lobogót mely alá az egész város diadalmas örömmel egybe gyülekezzék?

R. Gy.

— **Leszerelés.** A tüzesóvákat jól elhelyezgették a gyújtogató kezek. Itt is, ott is lobog az ország népe. Tüntető körmenet, felvonulás a király elé, népgyűlések, zajos kavargások híre száll mindenünnen. Ezalatt pedig a mesésen ragyogó, pazar pompájú képviselőházban vigan, nevetgélve, jóízű elégedettséggel folyik a gánctetés. A törvényhozás nemes munkája szünetel, a szó vizözöne elárasztja az áldott talajt, beiszapolja az alkotások termő mezejét és megbánítja a kötelesség erejét. Dologtalan tüntetésben kéjeleg a boldog kisebbség. Hanem úgy tetszik, hogy már nem tart sokáig ez a derűs állapot. Az arcok kezdenek elkomorodni. A kerékkötés veszélyes következményeiről már egyre szaporodnak az elszomorító bizonyosságok. Jól értesült

politikai forrásból vesszük a hiradást, hogy a parlamenti tétlenség már nem tart sokáig. Az ellenzék komolyabb elemei gondolkoznak, tanácskoznak a leszerelés alkalmas módjáról. Az általános üzleti pangás, a külföldi tőke, a pénz- és áruforgalom esökkenése, a végzetes váltásokra vezető megriadás immár kinyitja a rövidlátók szemét is és kezdik belátni az okosabb hazafiak, hogy meg kell szüntetni ezt az áldatlan harcot, melynek csak az lehet a vége, hogy az ország többet veszhet aréven, mint amennyit a vámon nyerne. Kétség nélkül való, hogy a katonai javaslatok súlyos áldozatokat kívánnak a nemzettől; de lehetetlennek látszik a terhek esökkenése. Még kevésbé remélhető, hogy azoktól az ország népe most megszabadulhasson. Ezért a kényszerű helyzet annak belátására ösztönzi a józan hazafiakat, hogy az ellenségeskedést meg kell szüntetni a haza, az alkotmány és a törvényesség érdekében. A katonai vita, mint értesülünk, egészen váratlanul rövid idő alatt véget fog érni.

A tisztelt Házból.

— márc. 8.

A bűnös fényüzéssel berendezett új országházban kevés a hely.

És ezt a negyvennyolcas párt fürge fiataljai fedezték fel.

A vitarendező hazafiak ugyanis az

tom elveszíteni a nőt s helyette orvost, ügyvédet, mérnököt nyerni, akik eddig a férfiakból kerültek ki. Szerintem a tehetség nőhöz az irodalmi, festészeti, zenészetű pályára illik. Ezen tüntessék ki magukat. Ez illik a természet által alkotott lényükhöz, mert ez nem vezeti őket abba a rideg légkörbe, a hol sivár lesz a szív és elfásul a női lélek.

Meglehet, nincs igazam, de én mindig eliszonyodom, ha a nőt a boncolóasztalnál képzelem, vagy a vérlázító bűnök taglalásával, kutatásával, bűnösök védelmével foglalkozva. A szívnek érzelmével, ne pedig fekvésével foglalkozzék a nő keresse az élet magasztos szépségét és ne foglalkozzék a bűn iszapos talajával. Ha ma munkára van utalva, válasszon oly pályát, amelyen nem kell megtagadnia lényét. Legyen például nevelője a zsenge ifjuságnak, hisz a gyermeknevelés ugyanis a hölgyek kezében van a legjobb helyen. Ők vannak hivatva, hogy megvessék a nemzetek jövőjének komoly, szolid, erős alapját, előkészítvén az ifjuságot arra a hazának hasznos polgára legyen.

E sorok teljesen a jelennek vannak írva, úgy, ahogy én most látom a dolgok állását, mert a jövőben nagy átalakulásnak nézük elébe. Meglehet, hogy magától fog megszűnni a női kérdés. Cobden azt mondja: egyszer huszonnégy órában minden embernek enni kell, tiszt-

ességesen, ha lehet, de kell. És igaz van. Magától fog eljönni az az idő, amikor már senki sem tagadja a nőnek azt a jogát, hogy pályát válasszon és önmagát és családját fontartsa. Jelenleg is vannak már fényes példák. Nem régen az egyetemen egy hölgy olyan vizsgát tett, amelyekre a tanárok azt mondták: szeretnők, ha a férfiak közül sokan hasonlóan állnák ki az orvosi szigorlatot. Ezeknek nem lesz szükségük a jövőben tovább küzdeni az egyenjogúsáért, sokkal több egyéni súlylyal bírnak, semhogy mellőzhessék őket. Ma még nincsenek sokan, de később bizonyára többen lesznek, akikről nem lehet megtagadni, hogy munkájukkal, tehetségükkel a családfentartók közé álljanak, mondván: szorgalom, kitartás, igyekezet, által kivívtam azt, a miért a női kérdés címén évekig küzdöttek a tehetetlenek.

De ezeknek majdnem egészen le kell mondaniok a nők legszebb hivatásáról. Két urnak egyszerre nem lehet szolgálni. A művész nehézkes anyagból készíti költői alkotását, a mely csak az ő keze által nyer formát, életet eszményi szépséget; ellentétben ezzel, a nőnek meg kell tagadnia hajlamait, érzékeny szívét s határozott, kemény szigorúsággal adni át magát pályája követeléseinek és le kell mondania neki arról, hogy nőnek tartassék.

Az életszükség kemény zsarnok, meg kell hajolni előtte; de ha jól meg-gondoljuk, mit jelent a nőkre nézve ez a folyton hangoztatott női kérdés, bizony meg kell állnunk kissé a küzdésben. Nyerni vélünk általa s nem gondoljuk meg, mit veszítünk. Fényesnek, kecsgetőnek látszik az eredmény, hogy a férfakkal való egyenjogókat kivívjuk, de mi mindent adunk érte cserébe? Szívet, érzést, otthont, családot, női lényünk varázsát. Férfikká leszünk női testben... És a férfi, midőn a női kéz érintését akarja érezni, orvossal, ügyvéddel, szorit kezét: szerelem helyett tüdőőről, veséről, vagy bűnügyi tárgyalásról beszél vele és kartársnak nevezi.

No de talán mindez szükséges ahhoz a nagy átalakuláshoz, amit a huszadik századtól várunk. Ki meri határozottan tagadni a nők jogosultságát egyik-másik pályára, ha majd esattanós és számos jelét adják tehetségüknek? De valamint a nap hősege fölszárítja a mezők harmatát, úgy a férfipálya sivársága meg fogja szüntetni a dalt, a szerelmet, a női eszményt. De hát, hogy Cobden szavait ismételjük: huszonnégy órában egyszer legalább minden embernek — ennie kell...

Értesítjük

az igen tisztelt, hölgy közönséget, hogy bevásárlási utunkról hazatérve, beszereztük a tavaszi divat legszebb újdonságait, melyek a t. hölgy közönség szives megtekintésére várnak.

Tisztelettel

DARVAS TESTVÉREK

női- és gyermekfelöltő áruháza

DEBRECEN, Fő-tér, a Hungária kávéház mellett.

országos szabadalmi hivatal mintájára külön ircdát akartak szervezni a határozati javaslatok törvényes becégezésére. De a háznagy azt felelte, hogy nincs hely, sem a padláson, sem a pincében.

Es ez nem tréfa. Mivelhog tudni kell, hogy valamint két új talmány nem hasonlíthat egymáshoz, mert akkor az egyikre nem adhatnak szabadalmi jogot, éppogy a határozati javaslatoknak is különbözniök kell. Ez pedig nem csekély fejtörést okoz a magyaroknak, mert hát a fekete sárga pitykegombokból is kifogy végre a leleményes ész. Egész sereg író deák jegyzi abécé rendben a határozati javaslatokat. De nagy a baj; mert elfogyott minden diésgyőri papiros és kimerült a képzelet . . .

Minélfogva az obstrukciónak nem sokára vége szakad . . .

*

— Széll Kálmán beadta lemondását!
— A király elfogadta!
— Széll összezdördült Fejérváryval.
— Apponyi megválk az elnöki állásától, hogy — beszélhessen a javaslatok ellen!

Ilyen és ezekhez hasonló igaz hírekkel mulattatják a jól értesült lapok a képviselőket és az óh népet!

Ez a jól értesültség pedig éppen olyan megbízható, mint az a híradás, mely vastag betűkkel ragyogott több vidéki lapban, hogy Széll Kálmán miniszterelnök sógorságba jut Kubelikkal.

Ezt is olyan komoly képpel híresztelték a beavatottak, mint a kormányváltást.

Kubelik menyasszonya ugyanis Széll Marianne, a debreceni ítélő tábla országos hírű tanácselnökének, Széll Farkasnak leánya. Széll Farkasnak pedig öccse Széll Kálmán, nagy-szalontai esperes. Ime így kerül sógorsági viszonyba Kubelikkal — Széll Kálmán.

*

Tetszik tudni, hogy eső után a gomba gyorsan nő, téli viharban a hó lavina szintén. De mi ez a növény ahhoz képest, a hogy egy-egy vidéki tüntető küldöttség megnövekszik, mire fölér Budapestre!

Ime tegnap kiki olvashatta, hogy a zilahi és nagy-károlyi küldöttek — két-százán voltak.

En pedig láttam, hallottam őket, mikor felutaztak, itt a debreceni pályaudvaron. A vonat 16 percig állott.

Ez alatt ők kiszálltak és a perromon hazafias beszédek rögtönöztek. Megolvastam őket: harmincheten voltak, — egy nőt se látam köztük, mégis egyetlen éjtszaka számuk — kétszázra nőtt.

KOSSUTH LAJOS

Benedek János szép, magyaros, tüzes beszédet mondott, de egy kicsit hosszú volt, amit ő maga sajnált legjobban. Költői forma érzéke, elméssége tiltakozott az elnyújtás ellen; de hiába engedelmesskednie kellett a pártfegyelmek, mert az volt a függetlenségi parancsolat, hogy — kibeszélje az egész ülést. Meg is cselekedte a kedves, okos János hűségesen.

Másnap aztán verset írt egy kormányparti lapba. A vers rövidebb volt a beszédnél; de igazán szép, lelkes, formás költemény volt . . .

*

Őnök azt hiszik, hogy sirnak a tisztelt Házban a honatyák, akik a nemzet alkotmányát tömetik?

Szó sincs róla! Sőt nagyon vigan siránkoznak a haza sorsa felett.

A folyosókon az ellenfelek karöltve nevetgélnek és az étkezőben örömet koccint a legszilajabb kuruc is egy-egy kegyelmes labanccal.

Es röpköd a móka. Csipkedik egymást. Szójáték is járja. Meg egyéb bohóság.

— Gabányi — eredj Kapányi! — csufolódék valamelyik honatyá.

De Gabányi nem ér rá megharagudni; mert arra kíváncsi, fent van-e a karzaton Bánffy Dezső pici lánya, Dóra?

A kisasszonyka, ha jól tudom, hat éves.

De ő a figyelem és érdeklődés középpontja a tisztelt Házban, mialatt a szilaj kurucok a századik határozati javaslat jubileumára készülnek és siratják a boldogtalan hazát.

Tiborc.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

Saját tudósítónktól.

Budapest, márc. 7.

A mai ülést újból obstrukciós és ezzel viharos jelenetekre használta fel az ellenzék. Három szónok jelentkezett mindjárt napirend előtt. Holló Lajos, Lengyel Zoltán és Lovászy Márton, a kik részben a tegnapi tüntetést, részben a holnapi népgyűlést panaszolták fel nagy zajongás között. Széll Kálmán miniszterelnök aztán oly frappánsan oly viharos hatással felelt az ellenzéki vádaskodásokra, a milyen zajosan megnyilatkozó hatást még ritkán tapasztalt a magyar parlament.

A miniszterelnök ép oly keményen, mint határozottan megmondotta hogy a törvényes többség nem tűrheti a kisebbség erőszakoskodását és terrorizálását S

remek kivitelű képe arany keretben 44 kor. Megrendelhető: **2 koronás havi részletfizetésre** a „Kazinczy“, könyvkereskedő r. t.-nál Debreczenben. Megtekinthető: László Albert és Társa (Hegedüs S. és Sándor I.) könyvkereskedésében.

Teljes tisztelettel

„Kazinczy“ könyvkereskedő.

a mikor így az ellenzék fejére olvasta az igazságot, az egész ellenzék megdöbbenve hallgatott, míg az egész jobboldal tüntetőleg foglalt állást a miniszterelnök mellett.

E felszólalásokat egész sereg személyes felszólás kísérte és a közben megnyilatkozott szcénák a zsufolt karzatnaggyönyörűsége szolgáltak.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, báró Fejérváry Géza, gróf Széchenyi Gyula, Wlassics Gyula.

Elnök az ülést fél 11-kor megnyitja és bemutatja a kérvényeket.

A vasárnapi népgyűlés.

Elnök jelenti, hogy a napirend előtt Holló Lajos, Lovászy Márton és Lengyel Zoltán fel fognak szólalni.

Holló Lajos felemlíti, hogy a Budp. Naplóban Vészi József megtámadta a vasárnapi népgyűlés rendezőit, hogy izgatni akarnak.

Fejérváry Géza báró: Igaza volt!

Holló: A cikk azt mondja, hogy Zichy Jenő és a szóló a szocialistákkal akartak szövetkezni és erre őket azért akarták felhasználni, hogy a rendet megzavarják és hogy az obstrukciónak tápot adjanak. Mindez szóló szerint valótlan és a cikknek egy állítása sem igaz. A szocialistákkal éppen ők nem akartak szövetkezni, először azért, mert a szocialisták nem akarták megengedni a király élhetését. Ebbe a rendezőség nem akart belemenni éppen a loyaltásnál fogva.

Fejérváry: Hallottuk az itteni beszédekből!

Holló: A szocialisták azt is akarták hogy a népgyűlés az indemnitás ellen is hozzon határozatot.

Ezt ők nem akarták, mert ilyen elhatározás csak a politikai pártokra tartozik.

Ők a rendre is törekedtek. Epen ezért nem is szövetkeztek a szocialistákkal. — Ők a magyar nemzet ősi jogait akarják visszaszerezni, de az Izrael Jakabok éppen ezt nem akarják. Sem Izrael Jakabok, sem Vészi Jakabok nem fogják őket terrorizálni. Aztán a felett panasz-kodik, hogy a rendőrség tudomásul vette a parlament előtti gyűlését és a nemzetközi szocialistáknak a közeli Szabadságtérre engedélyezett népgyűlést. Ez ellentüntetés és veszélyezteteti a rendet. (Zaj jobbról.)

Kijelenti, hogy tüntetni fognak, akár tetszik Fejérvárynak, akár nem tetszik. (Zaj.)

Fejérváry: Majd elillannak és a népet otthagyják.

Holló: Ezt visszautasítja.

Széll Kálmán miniszterelnök: A rendőrség kötelességét teljesíteni fogja mindakét gyűlésen. Hogy ha utcán korteskednek azt nem lehet eltüntetni, hogy ki mehet akkor a közgyűlésbe, ki nem. (Élénk helyeslés jobbról.) de a rendőrségnek az a feladata, hogy az élet és vagyonbiztonságot megvédje és köteles-

sége is a renddel együtt megvédeni. — Ahhoz pedig, hogy Vészi mit irt a lapjában, nekünk semmi közünk sincs. (Tetszés.) Holló megfélemlít nekünk a saját lapjában. Az egész dolognak pedig az a tanúsága, hogy itt csináljuk a politikát, mert ez a nemzet törvényhozása. (Zajos helyeslés jobbról.)

Rakovszki: Hát az egyházpolitikában?

Kubinyi: Azt idegen segítség nélkül csináltuk!

Széll miniszterelnök: Az utcára vinni a politikát nem helyes. (Elénk tetszés.)

Holló személyes kérdésben kijelenti, hogy a polgárságot megszólaltatni jogosult. Vészi pedig azért hozta szóba, mert illoyalis volt és bujtogatott.

Lengyel Zoltán a tegnapi utcai tüntetés felett panaszkodik, mert a rendőrség szerinte brutális volt és a lovasreadőrök a járdára hajtottak, sőt ő ellene és Lovászy képviselő ellen kardot rántottak. (Zaj.)

Lovászy Márton: Barátairól ismerni meg az embert. Az a nézete, hogy a nemzetközi szocialisták a kormányt támogatják és a kormány szocialistákkal szövetkezett. (Ellenmondás jobbról.)

Széll Kálmán min. elnök: Lengyelnek azt feleli, hogy tegnap semmi sem történt, a mi jog, törvény és igazság ellen volna. A kormány nem szövetkezett a szocialistákkal, ezt felháborodással utasítja vissza. (Zajos helyeslés jobbról.)

Hozzanak bizonyítékot elő, ha ilyen váddal mernek előállani. Ez a kormány a törvény mellett van és állja itt a vitát türelemmel, a szólásszabadság minden korlátozása nélkül. Az a meggyőződése, hogy a nemzet a többség mellett van (zajos helyeslés) és — ugymond — nekünk van igazságunk. Ez a többség törvényes, tiszta választásból került ki. (Zajos helyeslés.) Ez a többség nem erőszakoskodik, hanem igenis erőszakoskodik a kisebbség. (Zajos helyeslés, éljenzés jobbról.)

Ezzel a többséget kiszolgáltatni nem lehet. (Zajos helyeslés.) A tisztviselők sorsát a kormány nem köti össze a javaslattal, hanem összeköti a kisebbség. Azt azonban, hogy az ellenzék dik-táljon a törvényes többségnek, nem fogadjuk el (Zajos taps, éljenzés.) A kisebbség terrorizálását nem lehet megengedni. (Zajos éljenzés, taps. Viharos helyeslés.)

Rakovszki személyes kérdésben kijelenti, hogy titkos szövetséget lát a kormány és a nemzetközi szocialisták között. Széll miniszterelnököt teszi felelőssé a holnapi esetleges rendezavarásért akkor, ha mindakét gyűlést közvetlen közelben megengedik.

Széll miniszterelnök újból felháborodással utasítja vissza azt a inszinuációt, mintha a kormány a szocialistákkal szövetkezne. A felelősséget elvállalja azért, hogy a rendőrség holnap a rendet fenn fogja tartani, de ha kíséreltet történik a rendezavarásra, (Zaj a szélballon.) arról nem tehet.

Lengyelnek és **Lovászy** személyes kérdésben történt felszólalása után.

Széll Kálmán miniszterelnök megjegyzi, a kormány nem tárgyalta a szocialistákkal, de az ellenzék szerint szövetkezett. Furcsa okoskodás ez, a mikor az ellenzék maga bevallja, hogy igenis

tárgyalta a szocialistákkal, ha nem szövetkezett is. (Derűtség, tetszés.)

Kubik Béla. A miniszterelnök, most úgy beszélt, mint Bánffy szokott, azért tetszett a tuloldalnak.

Széll Kálmán miniszterelnök: A törvény alapján beszélt, de az erőszakosságot tőrni nem lehet. (Zajos tetszés.)

Vészi József személyes kérdésben kijelenti, hogy cikkét a Csatóféle könyv-matosból merítették. Azt nem cáfolták meg. A mi pedig a Vészi Jakabot illeti, ha a Jakabot Holló arra értette, hogy ő is szociáldemokrata, hát kijelenti, hogy nem az, ha pedig arra értette, hogy ő zsidó, hát ez igaz, bár erre nézve ő be nem folyt, (Elénk derűtség.) de szeretettel hitsorsosai iránt viseli tovább hitét. (Tetszés.)

Holló Lajos azt feleli, hogy azért nem cáfolta meg a Csató féle könyv-matos, mert az kormánypárti.

Vészi József viszont kijelenti, hogy a Csató féle könyv-matos mindenki ellenzékinek tartja. (Zajos derűtség.)

Rakovszki szerint Vészi ide hozza a gyanúsítást, mert Csatóval az ellenzék nincs érintkezésben.

Vészi fenntartja előbbi állítását.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy éppen most értesítette őt Rudnay főkapitány arról, hogy azért engedte meg a szocialistáknak egy időben a népgyűlést a szabadságtéren, mert Lakatos Miklós és még egy függetlenségi képviselő kijelentette, hogy nincs ellene kifogása. (Zajos derűtség.)

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

a kérvényeket

tárgyalták s a mult szombaton megszakadt tőzsdehatáridőüzletek ügyében beérkezett vitát folytatták.

Zselénszky Róbert támogatja a kérvényt.

Rövid idő múlva azonban a tárgyalást tárgyalás közben felfüggesztik és áttérnek az

interpellációkra.

Ráth és **Urmánszky** helyi érdekű interpellációira **Széll** és **Láng** miniszterek választát a ház tudomásul vette.

Ezután

Apponyi elnök kérésére

zárt ülést

tartottak, melyen elhatározták, hogy a parlament előtt levő téren holnap (vasárnap) tartandó népgyűlés alkalmából a parlament épületét bezárják és gondoskodnak kellő őrizetről. Ezzel az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Országos képviselőválasztók összeírása.** A Debrecen város országgyűlési képviselő választóinak összeírása a központi választmány által kiküldött bizottság **Kovács** József polgármester elnöklete alatt összeíró munkálatait e hónap 17, 18 és 19-én kezdi meg. A kiküldött bizottság tagjai ma tették le a hivatalos esküt a városházán **Kovács** József polgármester és **Vargha** Károly titkár jelenlétében.

A debreceni népgyűlés.

— márc. 6.

Említettük már, hogy a debreceni függetlenségi-párt kezdesére a katonai javaslatok ellen Debrecenben március 15-én, a magyar szabadság nemzeti ünnepén, tiltakozó népgyűlést rendeznek.

Erre a népgyűlére a végrehajtó-bizottság **Márton** Imre elnök aláírásával felszólítást adott ki a polgársághoz.

Ez a felhívás így szól:

Tisztelt Polgártársak!

Mikor a m. kir. honvédelmi miniszter a póttartalékosok behívásáról szóló törvényjavaslatot visszavonta: súlyos terheinknek némi könnyebbülését reméltük s mindnyáján örültünk.

Reményünket csalódás, örömminket méltó aggodalom váltotta föl.

Az ujoncjutalék fölemelése tárgyában újabban benyújtott és az országgyűlés képviselőházában tárgyalás alatt levő törvényjavaslat még nagyobb áldozatot követel, még súlyosabb teherrel fenyeget.

A fegyveres béke s ezzel egybekötött katonai terhek, a nagyhatalmi ábrándkép kergetése s az ezzel járó óriási meddő kiadások kimerítették már a magyar nemzet gazdasági erejét. E terheket fokozni, ily célból a munkás kezét a termeléstől elvonni: közgazdaságunknak lassu megölése. A tökehiány s ránk zuditott verseny miatt az ipar tengődése, a vám és hitelviszonyok rosszasága miatt a kereskedelem pangása, a jólétnek általános hiánya és mindenkifölött az évenként kivándorlók százezrei, kiáltó bizonyítékai annak, hogy megújultak a magyar nemzet régi sebei.

Ha elvérezni s díctelen hallal veszni nem akarunk: hazafiúi kötelességünket teljesíteni tartozunk.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági közgyűlése teljesítette már ezen hazafias kötelességét, mikor a mult év november havában tartott közgyűléséből egyhangulag — tehát pártkülönbség nélkül — felirt a katonai törvényjavaslatok ellen.

Debrecen Polgárai! most rajtunk a sor, hogy a szabadságnak ezen őrvárosában mi is teljesítsük legszentebb hazafiúi kötelességünket.

Ily célból hívunk titeket a folyó március hó 15-dik napján d. e. 10 és fél órájára a városház udvarán tartandó népgyűlésre, hogy ott a városi közgyűlés lelket emelő példáját követve a földművelő, az iparos, a kereskedő, az ifjusági és társadalmi különböző osztályok összes tagjai a hazaszeretet csodálatos művelő ereje által lelkesítve és egyesítve, tiltakozó szavunkat politikai pártkülönbség nélkül emeljük fel és egyszersmind feliratunknak

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ az egyedüli elismert kellemetes ízű természetes hajtó szer.

az országgyűlés képviselőházához leendő benyújtására általunk szervezendő küldöttséget meghatalmazzuk.

Elhatározásunkban és tetteinkben vezéreljen bennünket 1848. március 15-dikének lelket emelő emléke!

Debrecen, 1903. márc. 7.

A végrehajtó-bizottság.

Agról-ágra.

Alkalmi apróságok.

Uj pedagogia.

Egyik fővárosi iskolában új módszert hoztak be; a növénydek vezényszóra kötik a harisnyát.

(Ebédlő. Az új házaspár bizalmas közelben várja a levest.)

Nő: Bizony kedvesem, én a legelőkelőbb intézetben tanultam, a legújabb pedagógiai módszer szerint.

Férj: (szerelmesen.) Annyi baj legyen.

Adj egy pusztit?

Nő: Várj csak, Ne olyan hirtelen. Azt barátom taktusra kell csinálni, éppúgy mint a kézsókot. Egy — kettő — három! — (megcsókolja a férfit) — egy — kettő — három! megint megcsókolja.)

Férj: (kedvetlenül) Ugy érzem magamat, mintha egy tornamester csókolgatna.

Nő: Nana! Majd hozzászokol kedvesem. (A levest behozzák.) Majd kimerem a levesedet. Egy — kettő — három!

Férj: (dühösen fogja a kanalát) Kedves ez a káplár módszer. (Neki fog a levestevésnek, bevesz egy kanállal.) Holobolo — holobolo — holobolo —

Nő: Mi bajod? Megégetted a szádát!

Férj: Meg ám a teremtésit!

Nő: Látod, mért nem eszel vezényszóra.

Férj: (nagyon dühösen.) Már unom! Vezényszóra beszélek, vezényszóra szeressek, vezényszóra fujjam az orromat, vezényszóra emésszek, vezényszóra keljek, feküdjek, vegyek levegőt, szíjjak szivart — — és te nem szánkókoloz elhagyni hülye pedagógiai módszereidet?

Nő: (hidegen) Az először nem hülye.

Férj: Mem-e? — Na hát akkor mindjárt hasznát veszem. (Ordít.) Egy — kettő — három! Mars vissza az anyához! (Kikiált a szobalánynak.) Mari! . . . (Mari bejön.) Ismeri maga az új pedagógiát?

Mari: (becsületszáva.) Nem!

Férj: (ünnepélyesen.) Ezennel meghívom ebédre! . . . Maga egy becsületes nő! (Ebédelnek.)

— ii.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Az ösztöndíj osztó bizottság ülése.

Tegnap délelőtt 9 órakor tartotta az ev. ref. egyház ösztöndíj osztó bizottsága ülését a ref. egyházépület tanácstermében. A gyűlésen 40 ösztöndíjat sorsoltak ki az 1902—903 tanév második felére.

H I R E K.

Napló.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e 9—12-ig.

Márc. 8. A debreceni dalegylet közgyűlése.

Márc. 8. A jogász és tisztviselőkör közgyűlése d. e. 11 órakor.

Márc. 8. Gazdasági bizottság ülése d. e. 10 órakor.

Márc. 9. Megyei közigazgatási bizottsági ülés d. e. 10 órakor.

Márc. 14. Az Egyetértés dalegyesület hazafias estéje a Margit-fürdőben.

Márc. 14. A Kossuth-dalkör estéje.

Márc. 14. A Csokonai-kör Rákóczi-estéje.

Márc. 15. A községi iskolaszék alakuló ülése d. u. 4 órakor, a városházán.

Márc. 15. A Petőfi-dalkör hazafias ünnepe.

Márc. 20. és 21. Finn-esték a színházban.

Márc. 22. Az István gőzmalom közgyűlése.

Márc. 29. Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Márc. 29. A Petőfi dalkör évi közgyűlése.

Márc. 29. A debreceni tisztviselők önszegélyző együletének közgyűlése a Jogász és tisztviselőkör helyiségében d. e. 11 órakor.

Ápril. 8—18. Műkedvelők tárlata a városházán

Finn-esték.

— márc. 8.

A finn-estéket rendező bizottság tegnap délután 5 órakor ülést tartott Oláh Károly elnöke alatt, melyen a bizottság beszámolt eddigi működéséről s megállapította a végleges műsort.

A végleges műsor, mely már a jövő héten nyomtatásban is meg fog jelenni, a következő.

I. Rész.

1. Prológ. Irta és szavalja Kun Béla ur.

2. Finn rapszódia, Kajanus finn zeneszerzőtől. Előadja a 39-ik gyalogezred teljes zenekara. Karmester Krause Antal ur.

3. Finnország és a mai ünnepestég ismertetése. Irta és felolvassa dr. Popini Albert tanár ur.

4. Olaf lovag álma. Finn költemény. Vecsey Imre ur zongora kísérete mellett szavalja Miléné O. Végh Vilma urnő.

5. Kalevala melódiák és finn dalok. P. Nagy Zoltán tanár ur zongorakísérete mellett illetve a finnek nemzeti hangszerén és Rácz Károly zenekara kísérete mellett előadják dr. Popini Albertné urnő és Nagy András ev. ref. énekvezér ur.

6. Szabadságdal. Vegyes kar. Előadják a Dóczy intézet tanárai, tanárnői, növendékei és a főiskolai énekkar tagjai.

7. Finnlandia — Sibelius finn zeneszerzőtől. Előadja a katonazenekar.

II. Rész.

8. Finn mūdalog. P. Nagy Zoltán ur zongorakísérete mellett előadják Popini Albertné urnő és Nagy András ur.

9. Finn nemzeti himnusz. Énekli a dalárda.

10. Aho János: A bikaviadal, elbeszélés. Felolvassa Nagy István jh. ur.

11. Finn zongora művek. Előadja P. Nagy Zoltán zenetanár ur.

12. Tuanelia hattyuja. Finn nemzeti

mūdalarab. Előadja a 39-ik gyalogezred zenekara.

A finn-esték iránt élénk az érdeklődés s midkét előadásra számos előjegyzés történt. Az előjegyzett jegyeket külföldben a mai naptól kezdve kilehet váltani a városháza 7. számú szobájában, a hol a jegyek is válthatók. A bizottság a helyárat is véglegesen szabályozta s kerek számú összegekben a következőleg állapította meg: Családi jegy 15 korona, földszinti és I. emeleti páholy 11 korona, II. emeleti páholy 7 korona, I. r. támlásszék 3 korona, II. r. támlásszék 2 kor. 50 fillér, III. r. támlásszék és pótsszék 2 korona. A többi helyárat a rendesek és pedig erkély 1—2 sor 1 korona 20 fillér, katona és tanulójegy 60 karzat 40 fillér.

A második előadás után társasvasára lesz az Angol Királynő éttermében.

* **Istentiszteletek.** Ma vasárnap következő sorrendben tartják az istentiszteleteket az egyes felekezetek templomaiban:

Az ev. ref. egyház templomai: ban Nagy templomban Biró Ferenc s. lelk. Kis templomban Dicsőfi József lelk. Uj templomban Könyves Tóth Kálmán lelk. Ispóty templomban Szabó Bertalan s. lelk. Szegény házban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. Csapó kerti imaházban Kevács János népisk. felügyelő.

A róm. kath. templomban: Délelőtt 6 órakor misét mond Szabó István, 7 órakor misézik Nyári Ignác, 8 órakor szt. mise a főgymnásium részére, 9 órakor ünnepélyes nagy misét tart dr. Wolafka Nándor v. püspök prep. plébános segédlettel, mely után Nyári Ignác szent beszédet mond. Háromnegyed 11-kor szt. misét mond Molnár K. Dezső h. igazgató, melyen a Svetits-zárda növendékei s az elemi iskolák vesznek részt. Fél 12 órakor misézik Brösztel Lajos. Délután fél 3-kor keresztény tanítást tart dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost plébános, 3 órakor Litánia, utánna Rózsafüzér 5 órakor Jézus szt. Szive társulatának hónapos ájtatosságát tartja Brösztel Lajos, utánna szt. beszéd és körmenet.

Az ágost. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor Materny Imre nagyváradi lelkész tart istentiszteletet.

A gör. kath. kápolnában: reggel 6 órakor istentisztelet, délelőtt 9 órakor szt. mise, délután fél három órakor keresztény tanítás, 3 órakor vecsernye, utána szt. olvasó.

* **Tisztelgés Wolafka püspöknél.** A Szent-László dalegylet új tisztikara ma délelőtt fog tisztelni az egylet védőjénél, dr. Wolafka Nándor püspöknél. Délután 3 órakor pedlg választmányi ülést tart az egylet a róm. kath. fiúiskolában.

* **Hanke Kálmán temetése.** Nagy pompával ment végbe tegnap délután 3 órakor Hanke Kálmán elhunyt nyug. huszárőrnagy temetése. Óriási embertömeg jelent meg a Ilatvan utcai gyászszáznál, hogy elkísérje utolsó útjára az elhunyt őrnagyot. Dr. Wolafka Nándor v. püspök végezte a gyászszertartást nagy segédlettel, mely után zugó harangszó között megindult a gyászmenet. Elöl a 7. Vilmos-huszár ezred legénysége haladt lóháton, utánna a 39. gyalogezred zenekara, majd az elhunytak törzstisztársai.

A gyászkoosít diszörtség vette körül. — Közvetlen a kocsit után haladt a rokonság, majd az egész helyi tisztikar Kaffka Ignác tábornok vezetése alatt, a megyei tisztikar Puky Gyula főispán, a város Kovács József polgármester, a pénzügyigazgatóság Eisenmann Oszkár h. pénzügyigazgató vezetésével, utánnuk jött gyalog egy század huszár. Hosszu kocsisor zárta be a menetet, mely öt órákor ért a katolikus temetőbe, hol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra az elhunyt földi maradványait.

* **Az István gőzmalom közgyűlése.** Az István gőzmalom e hónap 22-én tarja évi rendes közgyűlését.

* **Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt héten születtek Debrecenben összesen 57-en, ebből 27 fiu, 30 leány. Meghaltak 34-en, szaporodás 23. — A tegnapi nap folyamán elhaltak: Molnár Mária ev. ref. 1 napos. Bónis Ferenc ev. ref. 13 éves, Kerecsi Róza ev. ref. 11 hónapos.

* **Menyasszonyok és vőlegények.** A múlt hét folyamán következő eljegyzéseket kötötték Debrecenben: Tóth Sándor kir. adóhivatali szolga eljegyezte Bedics Borbála özv. Meszerics Boldizsárnét, Rosenberger Herman pincér Fischer Etelt, Hegedüs András bérlő Takács Sára özv. Kiss Bálintnét, Farkas Imre máv. számítt sz Propper Irént, Ebert Károly Vilmos légszeszgyári gépész Bagoly Juliánát, Molnár István kerékgyártó mester Váradi Juliánát, Tóth Miklós hentes mester Bujdosó Mária özv. Szombati Imrénét, Bagó Antal asztalos segéd, Horváth Eszterözv. Gebei Józsefnét, Bányai István nagybirtokos Hering Gizellát, Szilágyi Kálmán gazdatiszt Miklóssy Terézt Huszár Sándor vendéglős Nagy Zsuzsánát, Szabó Gábor Juhász Margitot, Csuka Imre asztalos mester Szegedi Máriát, Kohn Mór utazó Anspitz Laurát, Kovács Dezső postatiszt Ritter Katalint, Széll István városi irnok Sinay Margitot B. Nagy Lajos cipész mester Kiss Erzsébetet, Steinbach Márton fodrász Szücs Flórárt, Szodoray Sándor kisbirtokos Ménes Eszter özv. Horváth Ferencnét és Nagy Gábor timár mester eljegyezte László Erzsébetet.

* **Műkedvelők tárlata.** A debreceni műpártoló egyesület április 8—18-ig tartandó műkedvelő tárlatára egyre érkeznek a jelentkezők. Eddig a tárlat igazgatóságához bejelentették közreműködésüket Abraham Alice, Bartók Margit, Budaházy Gizike, dr. Csikos Sándorné, Rickl Margit, dr. Széll Kálmánné, Ujfalussy Vera urhölgyek és urnők, továbbá Sebess János. Több jelentkezés érkezett az elnökséghez is, a melyekről szintén be fogunk számolni. Az itt elsorolt műkedvelők selyem-tesztéssel és olajfestésekkel vesznek részt a tárlaton. Megjegyzendő, hogy azok a kiállítók, a kik nem tagjai a műpártoló egyesületnek, a kiállítás időtartamára szabadjegyet élveznek a kiállításon. Jelentkezéseket elfogad dr. Csikos, a műpártoló egyesület elnöke (Péterfia-utca) és a műpártoló egyesület igazgatósága (Mester-utca 26. szám.)

* **Iparosaink és a március 15.** Debrecen iparosai is részt fognak venni a március 15-én, vasárnap rendezendő népgyűlésen, melyen a katonai javaslatokat fogják tárgyalni. Az iparosok az ipartestület helyiségében fognak összegyűlekezni s onnan vonulnak egy csoportban a népgyűlés helyére.

* **Öngyilkos katona.** A gyöngyöletnek ismét újabb áldozata van, Pap Ferenc 3. honvéd gyalogezredbeli közlegény tegnap reggel öngyilkos lett.

Októberben vonult be a jó családból való debreceni fiu a honvédséghez. Gyenge testalkata nem birta a fáradalmakat, s nemsokára bevonulása után mint szolgálatra alkalmatlant ideiglenesen szabadságolták. Majd felülvizsgálatra rendelték be, s alkalmasnak találva újra berendelték szolgálattételre, s beosztották a 9. századhoz. Pap Ferenc becsületesen teljesítette kötelességét, jó katona volt, — s éppen ezért nem is sejtik, mi adhatta kezébe a gyilkos fegyvert.

Tegnap egy órákor elvonult a kaszárnya félreeső helyére, s szolgálati fegyverével hasba lőtte magát. A gyilkos golyó összeroncsolta beleit, úgy hogy pár pernyi kintlódás után meghalt.

A lövés zajára több katona futott az öngyilkosság helyére, s rémülten látták halálsáppadt társukat a földön, mellette a szolgálati fegyvert. Orvosért szaladtak, s csakhamar meg is érkezett dr. Sauerwald ezredorvos, ki azonban már csak a beállott halált állapította meg.

Pap Ferenc holttestét a honvéd katonai kórházba szállították, hol fel fogják boncolni. — A holttestet kiadják a mélyen sujtott szülőknek, a Lorántffy utca 6. szám alatti házukból fogják eltemetni.

* **Változó idők.** Mindenek változnak a változó időkben. Tegnap végre lekerült egy híres debreceni cég táblája és a cégtulajdonos aranyos cimere városunk főutcájának egyik palotaszere házárol. A cimere helye annak idején sokáig állott üresen, a palota gazdája ugyanis abban az időben várta a 7 águ koronát a híres cég megbízását. Mondani sem kell, hogy az egykori Biedermann palotáról van szó és a Biedermann féle egykor híres posztó-ágról. A bárói korona elmaradt a cimerről s csak a kezdő betűk kerültek fel a homlokzatra, hogy aranyos mivoltukkal ott ragyogjanak más fél évtizeden keresztül. Tegnap azután lekerült a cimere is, meg az aranyos cégtáblát is lefejtették a homlokzatról.

* **A Kossuth-Dalkör** március 14-én tartandó dalestélyére a meghívókat már szétküldötték. A kik netalán tévedésből nem kaptak volna, de igényt tartanak rá, azokat Kalicky Ernő ur, (Csapó-u. 1.) tisztelettel kéri, hogy forduljanak hozzá.

* **Mi lesz a piac-utcai sátrakkal?** Mikor így tavasz felé zendül az idő s az égboltozat kékségéből már a sugaras verőfény ragyog a pompás új ruhákban sétáló debreceni szép nőkre, — az ember önkénytelenül az öklét rázza, mikor szegyenkezve elsiet a piac-utcai zajongó kofasátrak mellett. Igaz, sok hija van még Debrecen utcai külsejében a valódi nagyvárosiasságnak. De ezek e düledező, ütött-kopott csuf sátrak még kisebb rendű mezővároskának is feltűnő feltűnő lennének. Vajjon meddig éktelenítik még ezek a bódék a piac-utcat? Ha a város a maga jószántából el nem takarítja ezeket az utca-szemölcsöket, a városhá-

zától a nagytemplomig sorakozó üzletek tulajdonosainak kellene tiltakozniok ez elriasztó csufságok ellen.

* **A népkonyha bezárása.** Tavasz nap sugar ragyog mindeneken, vége van a télnek, — a mely az idén ugyancsak kiméretlen volt a szegény emberekhez. Bezárják a népkonyhát is, mely a télen keresztül nemes szívű nők jóvoltából annyi szegény embernek nyújtott meleg ételt. A népkonyhát ma délelőtt fél 12 órákor fogják ünnepélyesen bezárni. Az ünnepélyen szívesen látják az érdeklődő közönséget is. A debreceni nőegylet részéről jelen lesznek a választmányi tagok Veressné Szathmáry Teréz urasszony elnöke alatt, a városi tanácsot pedig Oláh Károly városi tanácsnok fogja képviselni s ő tartja az üdvözlő beszédet, melyben a nőegyletnek köszönetet mond áldásos működéséért.

* **Nagy tűz.** Fried Emilnek ohati tanuján nagy veszedelmet okozott három ember vigyázatlansága. Id. Demeter János és két fia este felé elvégezvén dolgukat az istállóban, aludni tértek, — az istállóban égő mécsest azonban égve felejtették. A tüzes kanóc valahogyan lehullott a földre, a hidláson levő szalma meggyuladt, s nemsokára lángokban állott az egész épület. Mire észrevették, már semmit nem lehetett menteni. — A tűzben elpusztult 1000 korona értékű, széna, nagyobb mennyiségű takarmány, egy 240 koronát érő svájci tehén, egy bivalybornyu: A tűzkár több mint 1400 koronát tesz ki. A gondatlan eselődéket feljelentették az illetékes hatóságokhoz.

* **Vigyázzanak a vásárosok!** Az utóbbi hetekben feltűnően szaporodott az ország-uti lopások száma. Vakmerő gazemberek a vásárra igyekvő, vagy onnan hazafelé jövő iparosok szekereit dézsmálták meg, s a zsákmánnyal nyomtalanul eltűntek. Legutóbb Sallay Sándorné debreceni iparosné szekereinek kassát vágta ki, s elloptak a kocsiról 6 pár eszimat. Ugyanígy járt Molnár József debreceni szűgyártó, kitől egy lőszerszámot emeltek el az országuti zsványok.

* **Gyülesező munkások.** Ma két munkás gyűlés is lesz Debrecenben. Az egyiket d. e. 10 órákor tartják az ácsok és kőműves munkások, a másikat fél 3 órákor a debreceni ipari munkások. Mindkét gyűlésen a munkás viszonyok javulását célzó intézkedéseket tesznek. A gyűlések az Otthon termében lesznek megtartva.

* **Elfogták a kórházbau.** Balog Kálmán foglalkozás nélküli egyént holmi aranylánc és aranygyűrűk ellopásáért köröztette a budapesti rendőrség. A körözés alapján Bardóc András rendőrbiztos nyomozni kezdett s a jeles férfit sikerült is elesipni — a debreceni kórházban. Miután gyógykezelése ugyanis volt fejezve, átkísérték a kir. ügyészséghez s helyreállított becses egészségére további intézkedésig majd a fogházörök fognak felügyelni.

* **A lóláb puska.** Pár hete történt, hogy Molnár Andrásné nádudvari lakos egy szerencsétlen véletlen következtében elhunyt. A konyhában levő káposztás hordóból akart káposztát kivenni, közben meglökte a falon lógó lóláb (kurtacsövű) puskát, az leesett, elsült s a benne levő töltés Molnár Andrásné gyomrába fúródott. A szerencsétlen asszony rövid kintlódás után kiszenvedett. — Azóta nyomozott a csendőrség az ügyben s most eredményképen Molnárné vejét, Nagy Andrást feljelentették gondatlanságból.

okozott emberölés miatt a kir. ügyészséghez, mert a fegyver a túlhalmozott faszeg legvégére volt akasztva, megtöltve felhuzott ravaszszal, a mi pedig fegyvertartó embertől a legnagyobb gondatlanság.

* **Elcsipett budapesti zsebtolvaj.** Sikeres fogást csinált tegnap a debreceni rendőrség. *Veiszberger* Abrahám, híres budapesti zsebtolvaj tegnap délután a Csapó utcán Boda Józsefnének ki akarta lopni zsebéből a pénztárcáját. Az aszszony valahogy megfordult, és észrevette, hogy egy idegen fiatalember a zsebében kotorász. Rendőrért kiáltott, s szerencsésen sikerült is megcsipni *Veiszberger* urat, kit további intézkedésig a bűnügyi osztálynál bezártak.

Tífuszjárványok. Eszéken ugyancsak pusztít a tifusz. Uj év óta 250 ember betegedett meg tifuszban s ezek közül 27 ember meghalt. Ugyancsak sok a tifusz beteg Eperjesen, ahol 56 ember betegedett meg.

* **Elégett malacok.** Tóth Mihály hajdudorogi gazdának disznóólja ismeretlen okból kigyulladt s a tűzbe beleszorult 9 darab malaca. A tűzhöz nem lehetett közel férni s így jutott Tóth Mihály uram akarva nem akarva malac-pörköltözhöz.

* **Tanulók kerestetnek.** László József könyvnyomdájában (Csapó utca 9. sz. a.) tanulók felvétetnek.

x **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner féle impremált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

x **Elismert** legszebb hölgy és gyermek fényképek Némethi József fényképész műtermében készülnek (Piac-u. 42).

x **Csodaszámra megy** azon rendkívüli jó hatás, melyet a csusz és köszvényes bántalmakban szenvedők érnek el a híres Zoltán-féle kenőcs használatával. Oly betegek kik már 15—20 év óta szenvednek és fürdőket s különféle szereket eredménytelenül használtak, e szer néhányzori használata által meggyógyultak. Üvegje 2 kor. Zoltán Béla gyógyszerárában Budapesten.

x **Ma délelőtt** baksör csapolás és este katonazene a *Dréher sörcsarnokban*.

x **Betegek ápolása.** Azon idők, a melyekben a betegségek helytelen és hiányos módra kezelték, a mikor még azt hitték, hogy a betegnek csak levest kell nyújtani. hála Istennek, elmúltak. A modern anyagcsere-tudomány oda hatott, hogy mindazon betegségek folyamatánál, melyek erővesztéssel járnak, a főfeladat a testet súlyában megtartani és odahatni, hogy a test anyagának vesztesége lehetőleg teljesen pótoltsék. Ez csak könnyen emészthető és lehetőleg fehérnyetartalmu táplálékkal érhető el, a mi ideális módon a Somatoseban foglaltatik. Célja tápláló anyagokat gyöngygyomor útján is a szervezetbe juttatni. Kiváló mértékben fokozza az étvágyat és azon előnnyel bír, hogy könnyen oldódó, iz és szagtól ment, amiért a betegnek tudtán kívül is nyújtható.

Kedélyes fogház.

Szinielőadás a szegedi államfogházban.

Nincs valami vidámabb és szórakoztatóbb mulatóhely a szegedi vasas-szentpéter-utcai öreg államfogháznál. Ez a bizonyos épület ugyanis, ahol valósággal akarata ellenére tartóztatják a vendéget, mint a régi jó világban, mikor kiszedték a kocsiból a kereket és s világot el nem emeresztették volna a ritka látogatót, míg össze nem vezett valakivel a tulságos vendégszeretet miatt.

Csaknem mind kifogástalan uriemberek kerülnek itt egy társaságba. — A párbajozókat szokták ideküldeni és csak elvétele akad köztük valóságos bűnös, mert a Kornok, Krieschek és Hegyi páterek irtóznak az ilyen szives fogadtatástól és inkább megszöknek előle.

A minap lelkes márciusi ünnepet rendeztek a szabadságtól megfosztott államfoglyok a szabadság napjának tiszteletére. Most még nagyobb vigasságról vettünk hírt, amely a napokban folyt le egy „szindarab” előadása közben. (Persze a szerzők, előadók, nyomdászok, nézők és kritikusok mind a bennlakók sorából kerültek ki.)

Alkalmat szolgáltatott erre a diszelőadásra, hogy Bártvárh Gyula hírlapíró társunk, aki Szigetvárról vonult be néhány napos vizitre, ma kiszabadult és elhagyandó kollégái bucsuestélyt rendeztek a tiszteletére. Az öreg ház udvarán hatalmas pirosbetűs plakátok jelentek meg, amelyek a következő titokteljes csábításokkal csalogatták a nézőközönséget:

Bérlet.

Szünet.

1903. Március 5.

MAGYAR NEMZETI ÁLLAMFOGHÁZ
SZINHÁZA.Szegeden a Csillagbörtön igazgatóságának
kezelése alatt álló

ÁLLAMFOGHÁZBAN

itt először adatik:

BÁRVÁRTH SZÖKÉSE.

vagy:

A SZIGETVÁRI KIROHANÁS

avagy:

SZABADA SZERELEM!

Drámai jelenet a vaskapu kinyitásával,
Történet egy lovagvár udvarán, Idő: szeles,

Személyek:

Fenyéri elvtárs, zászló
tartó
Bártvárh Gyula, sziget
vári vértanu
Erkel Ferenc, ezred-
orvos
Kovács várnagy
Lengyel, porkolábVlahovits János, szerb
vajda
Tasnády elvtárs, kuruc-
kapitány
Nagyistók Rókus, anar-
chista
Nagy József, korelnök
Fehér Imre, elvtárs

Persze publikum nem nagyon akadt, hacsak az öreg strázsamester nem számítható nézőközönségnek. A pompás kedélyű vendégek azonban minden géne nélkül szavaltak, énekeltek, felolvastak és tapsoltak, gratulálván önmaguknak az elért sikerhez.

A szinielőadás csak ma ért véget, amikor a főszereplő Bártvárh eljátszotta nagy jelenését és — tényleg megszökött a kedélyes fogházból.

Uj! Uj! Uj!

A színházi hűhó netovábbja.

— márc. 8.

Budapesten husvét vasárnapján új színház nyílik meg, melynek neve *Ujszínház* lesz.

Egy idő óta napról-napra mesés hírek keringenek a fővárosi és a vidéki sajtóban erről a legújabb esodáról.

Aki ismeri azt a helyiséget, melyben az Ujszínház egy hónap mulva megnyílik, jóízűt nevet a hihetetlenül új fajta hűhón.

Az Uj színház ugyanis a kerepesi-ut végén egy pince-helyiség. Maga az épület egy nagy bérház udvarán a föld alá elhelyezett terem, melynek csak a vashordáju üvegtetőzete látható az udvaron. A színházba egy utcai ajtón át huszonnyolc lépcső vezet le.

A mesés hiradás pedig a magyar muzsának erről a pince-templomáról ime ilyen égbé nyuló.

A beköszöntött *Herczeg* Ferenc írja és *Márkus* Emilia fogja elszavalni. Első este fellépnek *Blaha* Lujza, *Maxim Gorkij*, *Edmond Rostand*, *José Eche-garay*, *Patti* Adelina, *Jean Röske*, *Sarah Bernhardt* és *Smolen* Tóni. A jegyeket *Jászay* Mari szedi el, a függönyt *Kiss* József huzza fel és a zenekarban a kisbőgőn *Mahler* Gusztáv és *Kubelik* felváltva játszanak.

Meg kell még jegyezni, hogy (a mi ily pokoli élvezet reményében csak természetes!) a legdrágább hely ára — 50 fillér lesz . . .

Szegény Ben Akiba iszonyuan froghat a sirjában.

Mert lám mégis van új a nap alatt. Azaz hogy majd lesz . . . Uj! uj! uj lesz az Uj színház, Isten éltesse a szomorú emberiség felvidítására az emberi kor legvégső határáig!

SZINHÁZ.

Színházi műsor:

Márc. 8. vasárnap délután *Képzelt beteg*, vigjáték, este *Hegyi Aranka* vendégfel-léptével *Lili* énekes vigjáték.

Márc. 9. hétfőn: *A dolovai nábob le-ánya*, színmű. *Iványi* Antal első fellépte.

Márc. 10. kedden: *Demimonde*.

Márc. 11. szerdán: *Monna Fanna*.

Márc. 12. csütörtökön: *Romeó és Julia*, szomorújáték. *Oserny* Béla vendégfellépte.

Márc. 13. pénteken: *Bob herceg*, dal-játék.

Márc. 14. szombaton: *Bob herceg*, dal-játék.

Márc. 15-én vasárnap: délután *Nőemancipáció*, énekes bohózat, este *Aranylakoda-tom*, látványos színmű.

— (*Hegyi Aranka*.) A népszínház művésznője, *Hegyi Aranka*, a ki tudunkkal soha sem játszott még a debreceni színpadon, tegnap este Debrecenbe érkezett és rövid időre megjelent a város.

pályájában. Ma este a *Lili* előadása után Hegyi Aranka visszautazik a fővárosba. *Lili*-re már minden jegy elkelt.

— (Iványi Antal első fellépése.) Iványi Antal, a színtársulat új tagja. Hétfőn, március 9-én lép fel először. A *dolovai nábob leánya* című színműben Bilitzky kadétot fogja játszani a kiváló tehetségű művész, akiben a színtársulat kitűnő, elsőrendű erőt nyert.

— Új népszínmű a Nemzeti Színházban. Balassa Armin, a Szeged és Vidéke jeles tehetségű főszerkesztője *Parasztzivek* címen gyönyörű egyfelvonásos népszínművet írt pár évvel ezelőtt. A megrázó hatású, erős költői nyelven megírt kis népszínmű zajos sikert aratott néhány vidéki színpadon és a fővárosi nyári színházban. Most, mint értesülünk, a darabot a Nemzeti Színház is felvette műsorába e kis remekművet, melynek egyetlen asszony szerepét Blaha Lujza fogja játszani.

— (A kis püspök Kolozsvárt.) A Csokonai-kör pályadíjával kitüntetett *Kis püspök* című vígjáték a napokban Kolozsvárott is színre került. Lovassy Andor e debreceni pályadíjat nyert vígjáték nem aratott zajos sikert, de eléggé lepszett a közönségnek.

— (Van szerencsém Sekszpir ur! . . .) A prágai Landestheaterben új darabra készülnek. A darab címe Dana Fetrovits, szerzője Roda-Roda. A szerző valamelyik délelőtt be akart menni a színházba. Unta magát, vagy dolga volt a direktorral, szóval bekopogott a portás pályájába. A portás kinyitotta az ajtót és megkérdezte:

— Mit parancsol?

— Kérem, be kell mennem a színpadra; beszélnem kell a direktorral. Különben is, milyen darabot próbálnak?

— Romeót és Juliát! Megtiltották, hogy bárkit is a színpadra bocsássák.

Egy színész, aki időközben megjelent az előcsarnokban, odahajolt a portáshoz és azt mondta:

— Engedje be. Ez a szerző!

A portás nagyot hajolt Roda-Roda előtt és a legalázatosabb hangon rebegette el:

— Van szerencsém nagyságos Sekszpir ur! . . .

— (Elfogadott népszínmű.) A színháziroda jelenti: Az igazgatóság elfogadta előadásra Than Gyula *Asszonyhűség* című népszínművét.

TÁVIRATOK.

Az udvar köréből.

Budapest, márc. 7. (Saját tudósítónk távirata.) A király ma délelőtt csöndes misét hallgatott, azután visszavonult termébe, s államügyek intézésével foglalkozott. Este 6 órakor udvari ebéd volt, a melyen az udvar személyzete vett részt.

A fővárosi népgyűlés.

Budapest, március 7. (Saját tudósítónk távirata.) A holnapi nagy népgyűlésre a rendőrség nagyobb szabású intéz-

kedéseket tett, miután a zavargás elkerülhetetlennek látszik a függetlenségi pártiak és a szocialisták közt.

Elhunyt volt képviselő.

Budapest, március 7. (Saját tudósítónk távirata.) Tomcsányi László volt országos képviselő ma délután Budapesten meghalt.

Mozgósítás Szerbiában.

Belgrád, március 7. (Saját tudósítónk távirata.) A szerb vidéki városok polgármesterei kihirdették a lakosságnak, hogy a mozgósítás idejét a templomtornyokon kigyújtandó négy fáklya fogja jelezni. Ezen jelre minden hadköteles férfi bevonulni tartozik.

Nagy katonai számítás.

Budapest, március 7. (Saját tudósítónk távirata.) Hir szerint árlejtést írtak ki 50.000 katonai köpeny és 100.000 katonai ételészete szállítására.

Gabona tözsde.

Budapest, márc. 6. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngé. Kedvtelen irányzat mellett 10.000 méter mázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő. szép.

Buza áprilisra	7.67—68.
" májusra	7.55—56.
" októberre	7.56—57.
Rozs áprilisra	6.78—79.
" októberre	00—00.
Zab áprilisra	6.06—07.
" októberre	00—00.
Tengeri májusra	6.16—17.
" júliusra	6.21—22.
Repece augusztusra	11.80—90.

MULATSÁG.

A kereskedő ifjak táncestéje.

március 8.

Szépen sikerült táncestét rendeztek tegnap este a kereskedő ifjak a Bikaszálló disztermében. Bár a hosszú, mulatságokkal sűrűn tarkított farsang kielégítette a táncolni vágyó fiatalságot, szép számu közönség töltötte meg a báltermet s lankadatlan jó kedvvel áldozott Terpszitorénak világos reggelig. A megjelent előkelőségek között ott láttuk Kovács József polgármestert, Lestyán Adorján közj. kamara elnököt, gróf Degenfeld Józsefet, Szabó Kálmánt a keresk. kamara elnökét stb. — A talp alá valót a Magyarai testvérek húzták. A megjelent hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Id. Kardos Lászlóné, dr. Szalay Béláné, özv. Rózsa Albertné, Szilágyi Józsefné, Kaszanyitzky Andorné, Barra Gyuláné, Ács Nagy Ferencné, Zengevald Gézáné, Nagy Józsefné, Püspöky Lajosné, Kirchmayer Vilmosné,

Karácsony Zsigmondné, Csieső Lajosné, Polgári Mártonné, özv. Bányász Sámuelné, ifj. Kaszanyitzky Endréné, Markbreit Lajosné, Sesztina Jenőné, Riekl Antalné, Györfly Aladárné, Zelinger Edéné, Pacelt Jánosné, Polacsek Ferenoné, Fazekas Endréné, Pongrác Gézáné, Bosznay Károlyné, Balajthy Bálintné, Kovács Zoltánné, Havas Gézáné, Tömöri Gusztávné, Ruttkay Ferencné, Molnárné Ring Mária stb.

Leányok: Ács Nagy Irénke, Szilágyi Eszti. Kelemen Erzsike, Nagy Ilonka, Püspöky Emma, Püspöky Margit, Csieső Erzsike, Polgáry Eszti. Bányász Mariska, Spitz Berta (Nyir Bátor), Schvare Vilma, Zelinger Vilma, Pacelt Mariska, Pollacsek Mariska, Mezihraczkó Berta (Zágráb), Molnár Margit, Pongrác Piroška, Kovács Irénke, Tömöry nővérek (Kaba), Balajthy Piroška, Molnár Micike, Rózsa Teréz stb. stb.

Mulató munkások. A debreceni Stern-féle kefégyár munkásai nagyon sikerült mulatságot rendeztek tegnap este a Margit fürdő tánctermében. Az első négyest Kiss Béla zenekarának pompás zenéjével 80 pár táncolta.

Regénycsarnok.

„SZEME MFÉNYE.”

Írta: Erdélyi Gyula.

— Csak úgy, hogy a jót a látcsőnek annak az oldalán nézzük, a mely kicsinyíti s a hibát a nagyító felén . . . meg a rosszat.

— S ha úgy néznél, mit látnál Berta és Géza állapotában?

— Megmondom őszintén. Nekem valóságos és igazi vágyam ez a házasság, de hát a szerelmet nem adhatják hozományba a szülők.

— Mit beszélz ilyent, hiszen Berta és Géza szeretik egymást.

— Kimondhatatlanul édes nénem.

— Elhiszem hogy te így vagy, sőt szerelmesnek is tartalak, de Berta szeret mint unokatestvérét. Ebben nem segíthetek. Szeretném ha Berta szerelmes lenne beléd, de az én atyai tanácsaim nem elegendők a szerelmem felébresztésére. Ne hódolj sokat, tégy valamit.

— Ne félj ócsém, Bertának előbb utóbb megjön az esze . . . Hiszen más férfit kivüled alig látott.

— Ne hát kedves feleségem, látod, ez is baj; azzal a madarat, hogy több madár közzé zárod, nem szoktatod el az erdőtől, szárnyra kap, elrepül s arra a fára rak fészket, mely neki legjobban tetszik . . .

Stephánia néni felkelt, az urak kezét csókoltak neki. Géza egy fél szivart elszívott s beszélgetett bátyjával. Társalgása igen szakadozott volt. Gondolatait elvesztette és a beszélgetés fonalát sem tudta követni . . . Csak azt jegyezte fel magának, mikor Kálvagy Lajos kijelentette, mit kifogásol Berta Gézában. Kálvagy nem tudta, hol vette leánya ezt a nézetet, hiszen senki nem tanította rá . . . Gézában azt kifogásolta Berta, hogy nincs benne szenvedély . . .

Eönkei Géza nem szólt semmit, elbucszott, azt adva távozása okául, hogy az Istvánnapi versenyekre kell már nagyban készülni. Több lova van nevezve, az idomítás (training) legerősebb most,

mely eddig nagy diadallal biztatott szé-
szélyes . . .

Mikor lovára ült, még mindig fülébe
csengett az a megjegyzés, hogy benne
nincsen szenvedély. Haragosan szoritotta
lovát, mintha ezzel is szenvedélyét akarta
volna kimutatni. Szendély, szenvedély,
ezt viszhangozta a patkó, s ezt csattantotta
lovagló vesszejével lova szügyére, hadd
ismerje meg legalább a ló, mi az a szen-
vedély. Ezt egy német professzor, lelki álla-
potát csak sértett önértékből és hiuságból
felgerjedt haragnak ismerte volna el, s
nem tartotta volna a férfiaság főkélléké-
nek a nagytroré ébredését. A tudós meg-
jegyezte volna rá, hogy a kinek nincsen
szendvélye, annak nincsen ambíciója, s
ambíció nélkül a férfi nem érdekes.

Haragosan dobta oda a kantárt, mikor
udvarára ért, az elébe settenkedő lovász
gyerekeknek s hogy szenvedélyét idomítsa,
a gulára nyírt cserje-sövényen jót vágott
végig s a lecsapott leveleket az enyhe nyári
szellő felkapta, de néhány keringő fordulat
után leejtette.

Géza nézte áldozatainak rövid lég-
táncát, nem tudott, akárhogy akart, va-
lami más gondolatpontot keresve megme-
nekülni, a mivel a lecsapódott levelek
tánc közben gunyolni látszották: nincsen
szendvélye. A mint a szökőkút medencéje
tükrebe nézett, szinte megijedt halvány
arcától. Igaza lehet Bertának, ő csakugyan
magyon halvány, pedig emlékezik, hogy
atyjának arca lángba égett, ha anyja fi-
gyelmeztette apját, hogy szenvedélyes. De
hát nem épen az arepirosságában van a
szendvély, a kártyások halványak. Látta
akárhányszor a baccarat asztalnál. Az arc
pirossága csak bejelenti a szenvedélyt, még
ha nemes szenvedély is.

(Folyt. köv.)

VAROSI SZINHAZ

Vasárnap délután bérletszünetben:

A KÉPZELT BETEG.

Vígjáték 3 felv. — Egy utójátékkal.

Vasárnap este **Hegy Aranka** vendégfellép-
tével — bérletszünetben:

L I L I.

Daljáték három felvonásban.

Magyarország legnagyobb hangszergyára réz-, fa, fuvó- és vonós hangszerekben



STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir.
közös és a m. kir. honvéd hadsereg szállítója.

Budapest, II. Lánchíd-u. 3. szám

Legnagyobb választék az összes hangszerekben

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetok, trombi-
ták, czimbalmok.

Általam konstruált TÁROGATÓK 30 forinttól feljebb

Iskola és zongorakiséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb, elpusztíthatlan hangokkal. Különlegesség: aczélhang hangverseny-harmonikák. Sajátminták

TELJES ZENEKAR FELSZERELÉSEK

== a legjutányosabb árban, előnyös feltételek mellett. ==

KÉPES ARJEGYZEK

pedig külön-külön (a hangszerekről, b) harmonikumok-
ról, c) harmonikákról

== INGYEN ÉS BÉRMENTVE. ==

Gyümölcsfák

legnemesebb fajokban, magas és törpe alanyba ojtva, nagy-
bányai gyümölcstelepemről.

Körték

Érés ideje: **Augusztus—Szeptember.**
Erdélyi vajonez, Arabiszka, Vásár-
helyi magoneza muskotály befőzésre.
Vilmos körte, Margarit óriás vajonez:
November—Deczember. Angeloni her-
czegnő bronz, Diel vajonez: **Decz.—**
Jan. Sigel téli vajonez, Clergió:
Január—Február. Turnai vajonez,
Zelenka virgulose, Nemes Kolmár:
Február—Márczius. Pergamat espe-
res, Pergamat keretnek.

Almák

Érés ideje: **November—Deczember.**
Arany parmen, Bismark ananas
renet: **Január—Február.** Sárga bel-
fleur, Ristán peppin, Török Bálint
Orleánsi renet: **Február—Márczius.**
Kaszszeli renet, nemes Széricsika.
Ringló-szilvák és magyar kajszin-
baraczkok.

Árak nagyság szerint 1—2
koronáig.

Megrendeléseket átvesz: **Tóth Gyula vaskereskedő cég.**

A fák minden szerdán és szombaton a piacon árultatnak.

— Vidékre előleg és utánvét mellett. —

Tisztelettel értesítjük kedves vevőinket, hogy külföldi ujdonságaink gazdag választékban megérkeztek

u. m.: **gyönyörű női ruhaszövetek, blouz selymek, francia batistok,
gazé és csipke boák, gallérok, remek napernyők és más igen sok
francia ujdonságok,**

melyek az általános izlést jóval felülmulják.

Külön felhívjuk t. vevőink figyelmét

egyes ruhakelméinkre és egyes blous selymeinkre, melyek Debreczenben csupán cégünk részére vannak lekötve.

Gondosan összeállított minta gyűjteményünket márczius hó 15-től, vidékre is készséggel megküldjük,
amelyre előjegyzéseket már most is elfogadunk.

Chich Párisien és a Wiener Chich, a blous könyvvvel új kiadásban, mindig rendelkezésükre áll kedves vevőinknek.

Lovass és Ladányi

bel- és külföldi ujdonságok áruhaza

DEBRECZEN, Piacz-utca 7. sz. (Bika szálloda mellett.)

Legkedveltebb, legtökéletesebb
arctisztító és szépítő szerek:

AKACIA

KRIEGER-féle -CRÈME 2 kor.
-PUDER 1 "
-SZAPPAN 1 "

Főraktár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, GALVÁN-TÉL.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
ÉPÍTŐ
Gyár
Budapest, VI. váci-ut 19.
23000 géncsapat - 100 000
KÖRÖNY SZAKOSZTÁLY.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előcsángás kápos hővizű gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompa-ásványvíz-uzsóval,
kád- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakosztállyal.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER

Szűcs-mester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szőrmeáru az egész
világon elterjedtek és
elsősorúak.

GUMMI

HALHÓLYAG
tucataja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése után

küldi a száma
legelőb rangu
csépe:
REIF J.
szpecialista, Bécs,
Brandstätte 2.
Árjegysék
ingyen.

BUTOR.

Óriási választék
háló-, ebéd-, szabad- és
uri-szoba-bútorokban.
Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 8. sz. 1.

ZINEK bármely országból és
szaktársától, ajánlatok szá-
rakozó és szil. munkákhoz, ipari
célokra, mint a (például) szaktársak
ROSENZWEIG JOZSEF és FIAI
Reménytelenül károsodott
Budapest, V., Mátyás-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN

A torok, tüssz.,
száj és fogak
legjobb védelme az.
Feltámadja az eddig ismert összes fogszűrőket.
OSAN-szűrő-esszencia a 88 kr., OSAN-fogpor a 44 kr.
Csorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szépítő-esszencia
Bücsje 1 frt., Bába
baktamozsappan 30 kr.
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan a 50 és 35 kr.
a legjobb és legkedveltebb
hajfestő-ször szőrtisztító,
barna és fekete. Ára frt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czorny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldi London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb.
Raktáron gyógyszárakban, illatszárakban stb.

ROSER

TANINTÉZET
Budapest, VI., Arad-utca 10.
ALAPITVA 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Nevelő internátus bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványal államnévnyel-
tek és az egyéves önkéntességre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató

INTERNATIONAL SZÖRVESZTŐ

néhányasori használat után az arcodról
később a szőrt eltávolítja. Egy csomag
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.
Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-kört 9-12. szám)
találkozunk.

SANTALOGER

Használati utasítás
BUDAPESTI GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-kört 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
Folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépít.
Ár 90 fillér. Pestán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerár,
Budapest, V., Lipót-kört 28.

**A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE**
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
levele-kölcsönöket, melyek után
teljes kifizetésnél:
50 évre a tőke évi 5.70%-a
33 1/2 : : : : 6.50%-a
22 : : : : 8.00%-a
15 : : : : 9.80%-a
2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.20%-a
34 : : : : 6.00%-a
25 : : : : 7.00%-a
15 : : : : 9.40%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

Saját érdekében hirdessen
LEOPOLD GYULA
hirdetési irodája által
Budapest, VII., Erzsébet-kört 54
LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Kiadó lakás.

Péterfia 1. sz., az emeleti
lakás — együttesen avagy
két részben — kiadó.
Értekezhetni ugyanott a 4.
sz. alatti lakásban K. Tóth
Sámuelnél.

Ügynökök

kerestetnek magas provízió mellett,
a 24 év óta fennálló, 6-szor kitün-
tetett Redöny gyárhoz, Braunau, Cseh-
országban, Klemm C. tulajdona. —
Ajánlatok jótállás mellett elfogad-
tatnak.

Meghívás

A Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet
nyolczadik évi rendes közgyűlésére,
mely 1903. évi márczius hó 17-ik napján kedden d. u. 4 órakor
Debreczenben, a Kereskedő Társulat házában termében
tartatik meg.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. Az 1902. évi mérleg a záró számadás és az erre vonatkozó felügyelő-
bizottsági jelentés.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Igazgatósági javaslat pince és egyéb építkezések tárgyában.
6. Három felügyelő-bizottsági tagnak 3 évre leendő megválasztása.

Debreczen, 1903. február hó 25-én.
Az igazgatóság.

Jegyzet. Az évi mérleg és zárszámadás megtekinthető a Simonffy-utca 2. szám
alatti irodánkban. A közgyűlésen minden szövetkezeti tagnak szavazata van. Egy üzletbész
egy szavazat gyakorlására jogosít, amely akár személyesen, akár valamely szövetkezeti
tag által képviselve érvényesíthető. 20 szavazatnál többel azonban senki sem bírhat akár
saját nevében, akár meghatalmazás alapján együtt. (Alapszabály 8. és 19. §§.)

Órák, ékzserék
RÉSZLETFIZETÉSRE
 12. órák, szabósz. áron
SEBÉNYI
 órák és ékzserék
 Budapest, Erzsébet-körút 23. l. sz.
 Telefon: 4. 58-2222. 2. sz.
 Képes árjegyzék ingyen.

Köszvény és csúz ellen legsikeresebb
 a KRIEGER-féle
REPARÁTOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: KORDNA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
 10,000 sorajegy, 55,000 nyeremény
 Nyeremények összege 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. ud. engedéllyel keltő pénzügyi közlő
 BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Hirdetvényes! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
 használja a
Stella
 vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
 Üvegje 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 Gyógyszerárúháza, 8. ca. és kir.
 Leány József 100. sz. utca
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

A legújabb korszakban a hasznos és még csendesebbnek is számító 25 centes árára 1. koronára.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérkeringés biztos gyógy mód: anémia, szívgyomor, ideg- és hórbaj, arthritidés, elmozavaró ellen.
 A gyógy mód megalapítója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
 BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRUT 18. l. sz.

Megjelent az új X. számú
YOST
 ESZMÉNYI TÜKÉLETESÉGEN
 KÉNYÉN PROSPECTIVET A
YOST IRÓGÉP
 Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fényképek készítése
RIVOLI
 fényképezési és festési műterem
 BUDAPEST, VI. KER., KEREPESEK-UT 30. SZÁM.
 !!! Régi kis képek után is elkészítünk nagyokat !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakszerecsen, pontosan és legolcsóbban közölget az összes bel- és külföldi lapokban, valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Telajdonos: Leopold Gyula szerkesztő

Hôtel PÁRIS szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL
 BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 25. sz. sz.
 100 szoba 1 frttól fejjébb kényelmével együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörözők a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHÉK VILMOS
 elismert legsolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.
 Kiváló minőség, hányinger, tejfű, gyomorbaajok ellen csodálatos a
INGYEN — barmenve küldi a —
„HÖLGYEK TITKÁRA”
 Finisztet kívánatra mindenkiének
RADITZ-féle GYOMOR-ELIXIR.
 1. és 2. korona. Főttán 6 üveg barmenve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 9. SZÁM

Dr. SCHLESINGER MIESA
VIZGYÓGYINTÉZETE és SZANATORIUMA. (Begyűg.)
 Kiváló hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilométernél több jól ápolat, regényes hegyi utak. Szigorúan individualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernobb kényelem, az összes betegségeket kényelmükben a legkiválóbban vannak barmenve. Kiváló ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át nyitva van. — Prospektus és felvilágosítás szolgál.
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
 egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghüleséknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
 csász. és kir. udvari szállítók.
 Rudolstadt.

Oh jaj!
 Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuak
Eljen!
Egger mellpasztillái
 az étvágyat nem rontják és kiváló ízűek.
 Doboza 1 korona és 2 korona.
 Próbadohoz 50 fillér.
 Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
 BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.
 Egger mellpasztilla csak kamar meggyógyított.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilcz Ferencz, Tóth Béla gyógyszertárában.

Tavaszi ruhák festését és tisztítását
 kifogástalanul teljesíti

Hrabéczy Antal
 ruhafestő és vegyészeti tisztító intézete
Debreczen, Széchenyi-u. 42.
 Vidéki tudakozódásokra
 azonnali válasz.

PÜRGO
 Az új, egyszerű, nagy és kényelmes, mindenféle és alacsony, mint a legújabb korszakban.

